

اقتباس از کتاب « الفرج بعد الشدة »
لکارش مجتبی مینوی

مار زخم خورده

چه زنی ! اگر بگویم مثل بیر بود کم گفته ام . آن روزی که از دستش خلاص شده بودم هیتوانستم بگویم که خدا عمر تازه ای بمن عطا کرده . درست سی سال پیش از این بود ، اما در خاطر من مثل اینست که همین دیشب بود که مثل بیر روی سینه من نشسته بود ، یک کارد تیز در دست گرفته بود و میخواست سر مرا مثل سر گوسفند کوش تا گوش ببرد ، آن هم زنی که فقط یک دست داشت .

حالا هم اگر نمرده بود میحال بود قصه اش را برای شما نقل کنم .

تفصیل قضیه از این قرار بود که سی و پنج سال پیش از این وارد همین شهر « رمله » شدم . در جوانی من اهل سیاحت و جهان گردی بودم و بسیاری از شهر های مختلف عالم را دیده بودم ، و میخواستم این شهر رمله را هم ببینم و بعد بطن خود را جمع کنم . آن شبی که وارد این شهر شدم دیر وقت بود و همه مردم بخواب رفته بودند ، و در کوچه ها کسی آمد و رفت نمیکرد ، و من هم هیچ کس را در شهر نمی شناختم و منزل معینی نداشتیم . بیرون دروازه شهر قبرستانی بود ، و چند گنبد و چهار طاقی در این قبرستان بود ، با خود گفتم چه عیب دارد که این یکشنبه را تا صبح در زیر یکی از این گنبد ها بسر بریم . چون راهها امن نبود من در تمام طول سفری ک شمشیر و سپر همراه خود میبردم که اگر دزد و راهزنی بر من حمله ببرد هفت مفت تسلیم او نشوم . و چون جهان دیده و هجرب و سفر کشته شده بودم از اینکه تنها در گورستانی بخوابم ترسی نداشتیم . آخر کسی که از مردم زنده و حیوانات در نده و حشت نداشته باشد از یک هشت هرده محبوس خاک که جز استخوان چیزی از آنها نمانده است چه هراسی خواهد داشت ؟ باری ، رفتم و زیر یکی از گنبد ها زمین همواری انتخاب کردم ، سپر خود را بجهانی بالش بر زمین گذاشتیم و سر بر آن سپر تکیه دادم که بخوابم و استراحت کنم . هنوز خواب در چشم نیامده بود که احساس کردم جانوری در آن حوالی حر کت میکند .

پارامی سرخود را بلند کردم و نگاه کردم ، حیوانی دیدم در جنہ و هیئت از سک بزرگتر ، گمان کردم گرگست ، ولی چنان با احتیاط و مواظبت بسمت چپ و راست خود نگاه میکرد ، و گنبد هارایک ییک تفتش میکرد ، که من در شک افتادم ، زیرا که حرکاتش شبیه بحر کات حیوانات نبود . با کمال دقت مراقب او شدم ، دیدم که عاقبت ییکی از گنبد هارفت و مشغول شکافتن کورشد ، آن وقت بر من معلوم شد که نباش است.

شمیر و سپر برداشت و آهسته به سرانگشتان رفتم تا بآن گنبد رسیدم . همینکه مرا دید بر پا ایستاد و بجانب من کوس برداشت ، من شمشیر حواله او کردم بدستش خورد و پنجه او را انداخت . نعره و ناله ای از حلقو مش جدا شدو گفت «لغعت خدا بر تو که هرا کشته» و از پیش من گریخت . او از جلو بسرعت هر چه تمامتر میدوید و من از دنبال او تا آنکه شهر رسید و در خانه بزرگ و خوش ساختی داخل شد و در رابست . من بر در آن خانه علامت و نشانی گذاشت تاروز بعد آن را بشناسم ، واز آن جا بگورستان برگشتم تا آن پنجه بریده را پیدا کنم . همینکه بزیر آن گنبد رفتم دیدم دستوانه یعنی چیزی مثل دستکش است که از آهن ساخته اند ، و نباش در وقت شکافتن کور پنجه خود را در این دستوانه میکرده است تا نبش قبر آسان باشد ، و دستش از سنک و خاک محفوظ باشد . آن را برداشت و دست بریده را از دستوانه بیرون آوردم ، دست زنی را دیدم که آثار حنا بر آن پیدا بود و انگشت ری از طلا بر انگشت داشت . همینکه دانستم دست زنیست و دیدم که آن اندازه لطیف و نرم و نازک است ، هم تعجب و حیرت بمن دست داد ، و هم از آن حرکت پشیمان و متاآسف شدم .

از کثرت خیال آن شب خواب در چشم من نیامد ، و سحر گاه راه شهر در پیش گرفتم تا بآن خانه رسیدم . جمع کثیری بر در خانه دیدم پرسیدم این خانه چه کسی است ؟ گفت خانه قاضی شهر است . من بحضور قاضی رفتم واستدعای خلوت کردم که عرضی محراهانه دارم . مرا باندرونی برد و من آن دست را پیش او گذاشت و پرسیدم «آیا این دست پنجه را هی شناسی ؟» گفت «نه ، اما این انگشت ری انگشت دختر من میماند ». من قصه آن شب را بجهت او شرح دادم ، برخاست و در را بست و امرداد

که صبحانه بیاورند، و همینکه خوردنی حاضر شد امر کرد که زن و دخترش نیز بیایند. خادم او گفت با حضور این نا هجرم چطور میتوانند بیرون بیایند، قاضی گفت این هممان بر ما غریبه نیست باید که بیایند از بانوی خانه انکار و از قاضی اصرار تاعاقبت زن قاضی بیرون آمد، و گریه کنان استدعا کرد که دختر را از بیرون آمدن معاف دارد، قاضی گفت «اگر دخترت را همین ساعت بیرون نیاوری ترا طلاق خواهم داد». چون چاره نمایند دختر قاضی نیز بیرون آمد، و با ما بطعم خوردن مشغول شدند اما دختر دست چپ را از زیر چادر بیرون نمی آورد. قاضی اصرار کرد که حتماً باید دست چپ را نیز بیرون بیاوری.

اعاقبت مطلب آشکار شد، وزن و دختر مجبور باقرار شدند، معلوم شد که چند سالی بوده است که هوس نباشی و کفن دزدی در سر این دختر افتاده بوده است، و کمیز کی را وادار کرده بوده که از برای او پوست بزی با مو تهیه کند و با هنگری دستور دهد که برایش یاک جفت دستوانه از فولاد بسازند شبیه با آن دستکش‌های چرمی که باز داران بدست خود می‌کنند. و هر روز که خبر وفات کسی را می‌شنیده است تحقیق می‌کرده است که اورا کجا دفن کرده‌اند، و شب، بعد از آنکه همه مردم می‌خواهندند، آن پوست بز را به تن خود می‌کرده، و آن دستوانه‌ها را بدست می‌کرده، و مثل جانوران به چهار دست و پاراه هیرفتیه است تا با آن گور میرسیده، و قبر را ن بش می‌کرده، و کفن را میدزدیده و در پوست بز پنهان می‌کرده و بخانه می‌آورده است. و بهمین ترتیب تا آن وقت قریب به سیصد کفن در خانه خود جمع کرده بوده است. کفن دزدهای دیگر این کار را برای نفع و گذراندن معاش خود می‌کنند، اما این دختر قاضی فقط بجهت هوی و هوس این کار را می‌کرده، و از این عمل لذتی می‌برده است. باری، آن شب بعد از آنکه پنجه او بضریت شمشیر من قطع شده بوده است دو بند بوده و مادر خود را از خواب بیدار کرده بوده، و چون از ساق دست او خون می‌آمده است مادرش همان نیمشب روغن داغ می‌کند و دست او را در روغن می‌گذارد تا خون بند می‌آید و بعد آن را می‌بندد. بهمین جهت دختر مجبور شده بوده است.

که سر را بمادر خود بروز بدهد ، والا تا آن شب هیچ کس حتی کنیزی هم که واسطه خریدن پوست بز و دستوانه آهنی بوده ، از کار این دختر اطلاعی نداشته است ، مادر با دختر توطنه می کند که خوب است دست خود را بسته نگاه داری و بگوئی که زخم و جراحتی در آن پیدا شده است ، و بعد از مدتی چنین وانمود خواهیم کرد که جراح مجبور شده دست ترا قطع کند تا آن جراحت بساير اعضاء بدن سرايت نکند .

خلاصه ، من دیدم که عجب حماقتی کرده ام ، دست دختری باين زیبائی و ملامحت را که مثل او کم دیده بودم بریده ام و حال هم سر اورا پيش پدرش روی دایره ریخته ام در صورتی که لااقل اگر بهمان بریدن دستش اکتفا کرده بودم مسلمان این دختر را بگر هر گز دنبال چنین کارها نمیرفت . همينکه قاضی از بہت وسرافکنندگی بیرون آمد و بنا کرد از من استمالت کردن واحوال وطن و دین و خاندان هرا برسیدن ، من هلتفت مقصود او شدم و برای جبران آفت و گزندی که بآن دختر وارد آورده بودم پیش دستی کردم و طالب ازدواج او شدم . در آن ساعت پيش خودمی گفتم کاش همه جریمه های عالم از این قبیل بود : دختری باين حسن و جمال ، با پدری صاحب چنین مقام و منصب و تمول ، فرضاً که دست چپ هم نداشته باشد چه میشود ؟ قسم خوردم که هر گز آن سر را فاش نکنم ، و قاضی همان ساعت بیرون رفت و در حضور جماعتی از معاریف شهر دختر خود را بعقد من در آورد ، و درخانه خود بمن منزل داد ، و سر هن بیانی رسید . از همان ابتدا عشق آن دختر در دل من جایگیر شد ، و همه حرکات و سکناتش را پسندیدم ، و منتهای کوشش را کردم که بهر بانی و عذرخواهی بر جراحت دل او هر هم بگذارم . پنج سال شوهر او بودم و عیشی داشتم که همایه غبطه و حسرت شاهان عالم بود ، اما آخر الامر معلوم شد که این جراحت از آنها نیست که بهر بانی و خوشبانی التیام حاصل کند . یك شب بار سنگینی بر سینه ام احساس کردم و نفسم به تنگی افتاده بود ، همينکه بیدار شدم دیدم که این زن بر سینه هن نشسته و دوزانوی خود را برد سته - ای من گذاشته ، واز کثرت خشم و غضب بهیئت جانور در ندهای در آمده است . تبع تیزی در دست گرفته و قصد دارد که سر مرا مثل سر گوسفند از بدن جدا کند . من در آن

ساعت قوه دفاع و مقاومت را نداشتم، و در اضطراب و تشویش فایده‌ای نمیدیدم بنارا بمحاجله گذاشتم واز او استدعا کردم که اگر برای تشغی قلب و انتقام و تلافی است بهمین قدر اکتفا کند که یک دست مرا یا یکی دیگر از اعضای مرا قطع کند. گفت «خیال هیکنی که من هتل تواحتم که پا بر دم هار بگذارم و بعد با او همخانه و همخوابه شوم؟». گفتم «من که عالم‌آ عامدآ بتو بد نکردم، در آن ساعتی که شمشیر را حواله کردم میخواستم کفن دزدی را بزنم که بر من حمله آورده بود. در این پنج ساله هم هر چه ممکن بوده است اظهار پشیمانی کرده‌ام و خواسته‌ام که دل تو بامن خوش بشود، و خدا شاهد است که ترا دوست هم دارم، واز دوری تو بر من سخت خواهد گذشت، اما مهر بانی بزور نمیشود، اگر تو هرا نمیخواهی و میخواهی از دستم خلاص بشوی حاضرم که طلاقت بدهم، و قسم میخورم که این سر را بکسی بروز ندهم»؛ و همین ساعت از این شهر بروم» - این زن مثل گرگ در نده همان طور روی سینه من نشسته بود، اما بعداز آنکه من هدتی تضرع و التماس کردم عاقبت داش نرم شد، و از سینه من برخاست. و چیزی که مایه لامال تعجب من شد این بود که فوراً شروع به دلجهوی از من کرد و بنا کرد به سرو گوشم دست کشیدن و خوش ادای بخراج دادن. هو بر تن من راست شد و باو نهیب زدم که «از من دور شو که تو بر من حرامی» میان ما دیگر وصلت ممکن نیست». همینکه این را گفتم شکفته شد و گفت «حال بقول تو اعتماد پیدا کردم، والله که اگر از این ولایت بیرون نروی از دست من جان بدر نخواهی برد» من نشستم، قلم و کاغذ بدهست گرفتم، و طلاق نامه و برات آزادی اورا نوشتم، و همینکه مهیای بیرون آمدن شده بودم رفت کیسه پولی آورده بمن داد و گفت «صد سکه طلا در این کیسه است بکیر و آن را خرج راه کن و دیگر یاک آن در اینجا صبر مکن». این بود قصه من با این زن، و دیگر از او و پدش هیچ خبری نشنیده بودم تا امروز که از قضا گذارم باین شهر (رمله) افتاد، احوال قاضی وزن و دخترش را بر سیدم گفتند همه‌شان مرده اند، و حالا بسر بزرگ قاضی در خانه پدرش را باز کرده است و قاضی شهر شده است.